

45 let Týmu Bořena - příběh, který nemá obdoby v celé Evropě

23.9.2024 - | Arnika

Pod vedením botaniků, zejména Karla Kubáta, začal Tým Bořena vyhledávat vhodné oblasti, kde by vzácné rostliny mohly nadále růst, a postupně do nich rostliny přenášet a přesazovat.

Navzdory mnoha překážkám se nakonec z bývalého chráněného naleziště Bělák, podařilo do nových lokalit úspěšně přesadit osm vzácných druhů rostlin: **len žlutý** (*Linum flavum*), **hvězdnice chlumní** (*Aster amellus*), **sasanka lesní** (*Anemone sylvestris*), **hadí mord španělský** (*Scorzonera hispanica*), **plamének přímý** (*Clematis recta*) a **bělozářka větevnatá** (*Anthericum ramosum*). Od Lukovského potoka k potoku Mukovskému se dostaly **bledule jarní** (*Leucojum vernum*) a **ladoňka dvoulístá** (*Scilla bifolia*).

I přes náročné podmínky se rostlinám na nových stanovištích daří a množí se. V Evropě jde o naprosto unikátní úspěch. *“Se stěhováním ohrožených rostlin jsme po několika letech příprav začali v roce 1984, tedy v době, kdy ochrana přírody a životního prostředí neměla na různých ustláno, obzvláště v kraji, kterému vládla těžba uhlí. Protože se uhlí těžilo ve velkých hloubkách musela se nadložní zemina přemístit několik kilometrů po pásových dopravnících, kde zasypala malebné Radovesické údolí, a kromě vesnic zahubila i několik přírodních rezervací. Abychom mohli rostliny zachránit, museli jsme založit organizaci České svazu ochránců přírody v Praze, protože v Bílině to narazilo na politická přání “strany a vlády”. Jsem rád, že se nám i přes řadu překážek transfer rostlin nakonec podařil a že se jim na náhradních lokalitách náramně daří,”* řekl Jindřich Petrlik z Arniky, jeden ze zakladatelů Týmu Bořena.

Činnost Týmu Bořena však po přesunu rostlin neskončila. V roce 2001 se stal součástí nevládní organizace Arnika, což umožnilo i nadále pečovat o přenesené rostliny a lokality, ve kterých nově rostly. V roce 2008 byl zahájen projekt zaměřený na obnovu stráně pod Lipskou horou. Po patnácti letech tvrdé práce, za podpory dobrovolníků a dotačních programů, se podařilo navrátit stráň do původního stavu – znovu zde vykvétají jedinečné květiny typické pro suché, strmé kopce. Právě na úpatí Lipské hory byla vztyčena památeční deska ke 45 rokům založení Týmu Bořena.

“Péče o lokalitu by se neobešla bez dobrovolníků, kteří přijížděli z různých koutů naší země, ale i z Německa. Významnou roli hráli i místní obyvatelé, nezastupitelné je spásání luk ovce, které zajišťuje paní se stádem poblíž. Také díky tomu, že aktivitu převzali ti, kdo zde žijí, již nejsou v lokalitě u Lipské hory nutné každoroční brigády organizované Arnikou. Spolu s našimi dobrovolníky se můžeme posunout tam, kde je to potřeba,” dodala Vladislava Jirušová z Arniky.

Nově se projekt přesunul na louku u osady Kaňkov, kde bude opět probíhat pravidelné sečení a úklid. Místo, nacházející se poblíž lázeňského komplexu Bílina kyselka, bylo podrobeno důslednému botanickému auditu Karla Nepraše, který na místě identifikoval více než stovku původních i některých přenesených rostlin. Mnoho z nich je na tzv. Červeném seznamu ohrožených druhů rostlin. Je pravděpodobné, že bez péče o tuto lokalitu, by řada z nich nenávratně zmizela. Po 45 letech od svého vzniku je tak Tým Bořena stále aktivní. Jeho činnost a historie, ve které dnes pokračuje Arnika, je ukázkou, že výsledky v ochraně přírody přináší především dlouhodobá práce.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/45-let-tymu-borena-pribeh-ktery-nema-obdoby-v-cele-evrope>